

गायत्रीहृदयम्

{॥ गायत्रीहृदयम् ॥}

ॐ नमस्कृत्य भगवान् याजुर्वक्त्र्यः स्वयम्भुवः परिपृच्छति ।

द्वं नो ब्रूहि ब्रह्मन् गायतर्क्यपतिं-तुरीयां श्रोतुमिच्छामि ।

ब्रह्मज्ज्ञानोपतिं प्रकृतिं परिपृच्छामि ॥ १ ॥

श्री भगवानुवाच ।

प्रणवेन व्याहृतयः प्रवर्तन्ते तमसस्तु परं ज्योतिः ।

कः पुरुषः ? स्वयम्भूर्ब्रूयति ।

अथ ताः स्वाङ्गुल्या मथ्नाति । मथ्यमानात् फेनो भवति ।

फेनाद् बुद्बुदो भवति । बुद्बुदादङ्गं भवति । अङ्गात् आत्मा भवति ।

आत्मान् आकाशो भवति । आकाशाद्वायुर्भवति । वायुर्गन्धिर्भवति ।

अग्निरौष्कारो भवति । ओष्काराद् व्याहृतिर्भवति ।

व्याहृत्या गायत्री भवति । गायत्र्याः सावित्री भवति ।

सावित्र्याः सरस्वती भवति । सरस्वत्या वेदाः भवन्ति ।

वेदेभ्यो ब्रह्मा भवति । ब्रह्मणो लोका भवन्ति । तस्माल्लोकाः प्रवर्तन्ते ।

चत्वारो वेदाः साङ्गाः सोपनिषदः सेतिहासस्तेसर्वे गायत्र्याः प्रवर्तन्ते ।

यथाग्निर्देवानां, ब्राह्मणो मनुष्याणां, मेरुः शिखरिणां, गङ्गा नदीनां,

वसन्त ऋतूणां, ब्रह्मा प्रजापतीनां, एवमसौ मुख्यः ।

गायत्र्या गायत्रीहृदो भवति ॥ २ ॥

किं भूः ? किं भुवः ? किं स्वः ? किं महः ? किं जनः ?

किं तपः ? किं सत्यम् ? किं तत् ? किं सवितुः ?

किं वरेण्यम् ? किं भर्गः ? किं देवस्य ? किं धीमहि ?

किं धियः ? किं यः ? किं नः ? किं प्रचोदयात् ? ॥ ७ ॥

भूरिति भूलोकः, भुव इत्यन्तरिक्षलोकः, स्वरिति स्वलोकः,
महरिति महलोकः, जन इति जनो लोकः, तप इति तपो लोकः,
सत्यमिति सत्यलोकः, भूर्भुवः सविति त्रैलोक्यं तदिति
तेजो यज्ञेजसोऽग्निर्देवता सवितुरित्यादित्यस्य
वरेण्यमित्यन्नम् अन्नमेव प्रजापतिः । भर्ग इत्यापः, आपो वै भर्गः ।
यदापस्तुत् सर्वा देवताः । देवस्य सवितुर्देवो वा यः पुरुषः स विष्णुः ।
धीमहीत्यैश्वर्यं, यदैश्वर्यं स प्राण इत्याध्यात्मा, तदध्यात्मा ।
तत् परमं पदं, तन्महेश्वरः, धिय इति महीति । पृथिवी मही ।
यो नः प्रचोदयादिति कामः । काम इमान् लोकान् प्रचयावते ।
यो नृशंसः । योऽनृशंसोऽस्याः स परो धर्म इत्येषा वै गायत्री ॥ ८ ॥

किं गोत्रा ? कतयस्करा ? कति पादा ? कति कुक्षिः ? कति शीर्षा ? ॥ ९ ॥

साङ्ख्यायन गोत्रा, चतुर्विंशत्यस्करा वै गायत्री,
त्रिपादा, षट्कुक्षिः, पञ्च शीर्षा ॥ ९ ॥

केऽस्यास्त्रयः पादा भवन्ति ? का अस्या षट् कुक्षयः ?

কানি চ পঞ্চ শীৰ্ষানি ? ॥ ৭ ॥

ঋগ্বেদোহস্যঃ প্রথমঃ পাদো ভবতি, যজুৰ্বেদো দ্বিতীয়ঃ সামবেদস্তৃতীয়ঃ ।

পূৰ্বা দিক্ প্রথমা কুক্ষিৰ্ভবতি । দক্ষিণা দ্বিতীয়া, পশ্চিমা তৃতীয়া,

উত্তরা চতুর্থী, উধ্বা পঞ্চমী, অধোহস্যঃ ষষ্ঠী ।

ব্যাকরণমস্যঃ প্রথমং শীৰ্ষাং ভবতি, শিক্ষা দ্বিতীয়ং,

কল্পস্তৃতীয়ং, নিরুক্তং চতুর্থং, জ্যোতিষাময়নমিতি পঞ্চমম্ ॥ ৮ ॥

কিং লক্ষণম্ ? কিং বিচেষ্টিতম্ ? কিমুদাহতম্ ? ॥ ৯ ॥

লক্ষণং মীমাংসা, অথৰ্ববেদো বিচেষ্টিতং, ছন্দো বিচিতিরুদাহতম্ ॥ ১০ ॥

কো বর্ণঃ ? কঃ স্বরঃ ? শ্বেতো বর্ণঃ ষট্ স্বরাঃ ॥ ১১ ॥

পূৰ্বা ভবতি গায়ত্রী, মধ্যমা সাবিত্রী, পশ্চিমা স্নধ্যা সরস্বতী ।

রক্তা গায়ত্রী, শ্বেতা সাবিত্রী, কৃষ্ণা সরস্বতী ॥ ১২ ॥

প্রণবে নিত্যযুক্তা স্যাৎ ব্যাহতিষু চ সপ্তসু ।

সৰ্বেষামেব পাপানাং সঙ্করে সমুপস্থিতে ।

শতসাহস্রমভ্যস্তা গায়ত্রী পাবনং মহত্ ॥ ১৩ ॥

উষঃ কালে রক্তা, মধ্যাহ্নে শ্বেতাঃ পরাহ্নে কৃষ্ণা ।

পূর্ব সন্ধি ব্রাহ্মী, মধ্য সন্ধি মাহেশ্বরী, পরা সন্ধি বৈষ্ণবী ।

হংসবাহিনী ব্রাহ্মী, বৃষবাহিনী মাহেশ্বরী, গরুডবাহিনী বৈষ্ণবী ॥ ১৪ ॥

পূর্বাঙ্ককালে সন্ধ্যা গায়ত্রী, কুমারী রক্তাঙ্গী রক্তবাসাস্ত্রিনেত্রা

পাশাঙ্কুশাঙ্কমালা কমণ্ডলুকরা হংসাকুটা ঋগ্বেদসহিতা,

ব্রহ্মদৈবত্যা ভূলোক ব্যবস্থিতাদিত্যপথগামিনী ॥ ১৫ ॥

মধ্যাহ্নকালে সন্ধ্যা সাবিত্রী যুবতী শ্বেতাঙ্গী শ্বেতবাসাস্ত্রিনেত্রা

পাশাঙ্কুশত্রিশূলভমরহস্তা বৃষভাকুটা যজুর্বেদসহিতা,

রুদ্রদৈবত্যা ভুবলোক ব্যবস্থিতাদিত্যপথগামিনী ॥ ১৬ ॥

সায়াঙ্ককালে সন্ধ্যা সরস্বতী বৃদ্ধ কৃষ্ণাঙ্গী,

কৃষ্ণবাসাস্ত্রিনেত্রা শঙ্খ-গদা-চক্র-পদ্মহস্ত-গরুডাকুটা

সামবেদসহিতা বিষ্ণু-দৈবত্যা স্বলোক ব্যবস্থিতাদিত্যপথগামিনী ॥ ১৭ ॥

কান্যক্ষর দৈবতানি ভবন্তি ? ॥ ১৮ ॥

প্রথমমাগ্নেয়ং, দ্বিতীয়ং প্রাজাপত্যং, তৃতীয়ং সৌম্যং,

চতুর্থমৈশানং, পঞ্চমাদিত্যং, ষষ্ঠং বাইস্পত্যং,

সপ্তমং ভগদৈবতং, অষ্টমং পিতৃদৈবতং, নবমমর্যমণং,

দশমং সাবিত্রং, একাদশং ত্বাষ্ট্রং, দ্বাদশং পৌষং,

ত্রয়োদশমৈন্দ্রাগ্নং, চতুর্দশং বায়ব্যং, পঞ্চদশং বামদেব্যং,

ষোড়শং মৈত্রাবরুণং, সপ্তদশং বাভ্রব্যং,
অষ্টাদশং বৈশ্বদেব্যং, একোনবিংশতিকং বৈশ্বব্যং,
বিংশতিকং বাসবং, একবিংশতিকং তৌষিতং,
দ্বাবিংশতিকং কৌবেরং, ত্রয়োবিংশতিকং আশ্বিনং,
চতুর্বিংশতিকং ব্রাহ্মং ইত্যক্ষরদৈবতানি ভবন্তি ॥ ১৯ ॥

দৌর্মুগ্লিসঙ্গাতাস্তে, ললাটে রুদ্রঃ,
ভ্রুবোর্মেষঃ চক্ষুশোশ্চন্দ্রাদিতৌ,
কর্ণযোঃ শুক্রবৃহস্পতী, নাসিকে বায়ুদৈবত্যে,
দন্তৌষ্ঠাবুভয়সন্ধ্যা, মুখমগ্নিঃ,
জিহ্বা সরস্বতী, গ্রীবাসাধ্যানুগৃহীতিঃ, স্তনযোর্বসবঃ, বাহ্নোর্মরুতঃ,
হৃদযং পর্জন্যমাকাশমুদরং, নাভিরন্তরিক্ষং,
কট্যোরিন্দ্রাগ্নী, জঘনং প্রাজাপত্যং, কৈলাসমলযাবুরু,
বিশ্বেদেবা জানুনী, জঙ্ঘকুশিকৌ জঙ্ঘাদ্বয়ং, খুরাঃ পিতরাঃ,
পাদৌ বনস্পত্যঃ, অঙ্গুলয়ো রোমাণি, নখাশ্চ মুহূর্তাস্তেহপি গ্রহাঃ,
কেতুর্মাংসা ঋতবঃ, সন্ধ্যাকালস্তথাচ্ছাদনং সংবৎসরো
নিমিষমহোরাত্র আদিত্যশ্চন্দ্রমাঃ ॥ ২০ ॥

সহস্রপরমাং দেবীং শতমধ্যাং দশাবরাং ।
সহস্রনেত্রাং গায়ত্রীং শরণমহং প্রপদ্যে ॥ ২১ ॥

ওঁ তৎসবিতুর্বরেন্যায় নমঃ । ওঁ তত্ পূর্ব জয়ায নমঃ ।

ॐ तत् प्ऱातरादित्य प्ऱतिष्ठाय नमः ॥ २२ ॥

सायमधीयानो दिवसकृतं पापं नाशयति ।

प्ऱातरधीयानो रात्रिकृतं पापं नाशयति ।

तत् सायं प्ऱातरधीयानोऽपापो भवति ॥ २३ ॥

य इदं गायत्रीहृदयं ब्राह्मणः पठेत् अपेयपानात् पूतो भवति ।

अभक्ष्यभक्षणत् पूतो भवति । अङ्गानात् पूतो भवति ।

स्वर्गस्तेयात् पूतो भवति । गुरु तल्लगमनात् पूतो भवति ।

अपञ्क्ति पावनात् पूतो भवति । ब्रह्महत्यायाः पूतो भवति ।

अब्रह्मचारी ब्रह्मचारी भवति । इत्यनेन हृदयेनाधीतेन

क्रतु सहस्रेणेष्टौ भवति ।

षष्टि शतसहस्राणि जप्यानि फलानि भवन्ति अष्टौ ब्राह्मणान्

सम्यग् ग्रहयेदर्थसिद्धिर्भवति ॥ २४ ॥

य इदं नित्यमधीयानो ब्राह्मणः प्रयतः शुचिः सर्वपापैः प्रमुच्यते इति ।

ब्रह्मलोके महीयते इत्याह भगवान् याजुर्वेदः ॥ २५ ॥

॥ इति गायत्री हृदयं सम्पूर्णम् ॥

Encoded and proofread by Sunder Hattangadi sunderh at hotmail.com

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

Last updated त्oday

<http://sanskritdocuments.org>

Gayatri Hrdayam 3 Lyrics in Bengali PDF

% File name : gAyatrI_hRRidayam.itx

% Category : hRidaya

% Location : doc_devii

% Author : Traditional

% Language : Sanskrit

% Subject : philosophy/hinduism/religion

% Transliterated by : Sunder Hattangadi sunderh at hotmail.com

% Proofread by : Sunder Hattangadi sunderh at hotmail.com

% Source : Gayatri Mahavijnana -Pandit Rama Sharma Acharya,

% Latest update : Mar. 14, 2014

% Send corrections to : Sanskrit@cheerful.com

% Site access : <http://sanskritdocuments.org>

%

% This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study

% and research. The file is not to be copied or reposted for promotion of

% any website or individuals or for commercial purpose without permission.

% Please help to maintain respect for volunteer spirit.

%

We acknowledge well-meaning volunteers for Sanskritdocuments.org and other sites to have built the collection of Sanskrit texts.

Please check their sites later for improved versions of the texts.

This file should strictly be kept for personal use.

PDF file is generated [October 13, 2015] at Stotram Website